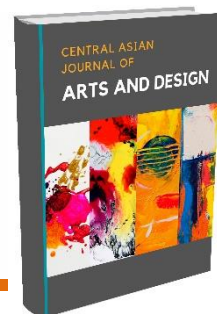

International Scientific and Practical Conference on the
topic: "Sustainable Architecture – Challenges and
Achievement of the Present and Future"

ILMIY TADQIQOT VA INNOVATSION MARKAZLARNI ARXITEKTURASINI TAKOMILLASHTIRISHDA ZAMONAVIY MUAMMOLARNI TAHLIL QILISH

Xasanov Azamat Ozadovich

Toshkent Arxitektura-qurilish instituti, Arxitektura fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

"Arxitekturaviy loyihalash" kafedrası mudiri

E-mail: Orion-archi@mail.ru

Matjanov Orazmed Kamiljanovich

Urganch Davlat universiteti, Arxitektura kafedrası 211-guruh magistranti,

E-mail: Orazmedmatjanov@mail.ru

ANNOTATSIYA: Hozirgi kunda ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlarning arxitekturasini takomillashtirishda ilmiy innovatsiyalarni o'rganishni talab qiladi. Innovatsion kashfiyotlarni amalga oshirishda, tadqiqotlarni aniqlashda va tadqiqotlarni o'rganishda bunday ilmiy markazlar muhim ro'l hisoblanadi. Markazlar mumkin bo'lgan darajada energiya tejamkor dizaynga e'tibor qaratish va samarali tadqiqot markazlarini yaratishdan iborat. Ilmiy tadqiqotning yangilik yaratishdan maqsad tadqiqotchilar uchun qulay va ilmiy muhitda ishlashi mumkin bo'lgan sharoitlarni yaratish. Axborot oqimi va tadbirkorlikni optimallashtirishdir. Shuningdek, ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlarni yaratishda texnologiyaning ahamiyati va eng so'nggi texnologik yutuqlarni o'z ichiga oladigan joylarni rivojlantirish zarurati muhokama qilinadi.

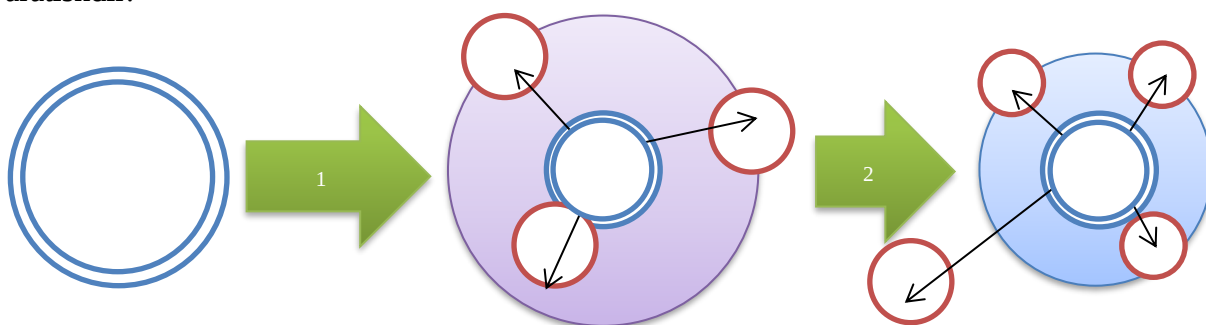
Kalit so'zlar: Ilmiy tadqiqot, innovatsion, markaz, arxitektura, dizayn, bino, inshoot

Kirish Zamonaviy ilm-fan muhim ta'sir qiluvchi omilga aylanib bormoqda nafaqat mavjud shaharlarning o'sishi va yangi shaharlarning paydo bo'lishi, balki yirik iqtisodiy tumanlarning rivojlanishini ko'rishimiz mumkin. Ilm-fan sohasiga katta moddiy va inson resurslari jalb etilib, ilmiy tadqiqotlarni juda yuqori saviyada tashkil etish muammolari tobora dolzarb bo'lib bormoqda. Bunday sharoitda ilmiy muassasalar tizimini shakllantirish va joylashtirish masalalari katta ahamiyatga ega. Ilm-fan tashkilotchilikni doimiy ravishda takomillashtirishni talab qiladi, ularning eng muhimi uning fazoviy tashkil etilishi bo'lib, u moddiy baza darajasiga va birinchi navbatda, ilmiy jamoalar faoliyati uchun mo'ljallangan binolar, inshootlar va majmualarning holati va qurilishiga bog'liq hisoblanadi.

Turli sohalarda innovatsiyalar va kashfiyotlar olib borishda ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlarning ahamiyatini ta'kidlab o'tishimiz zarur. Ushbu markazlarning arxitekturasini va dizayni ularning yangi g'oyalar va innovatsiyalarni yaratishdagi muvaffaqiyati uchun juda muhimdir. Shu sababli, tadqiqotchilarning ishlashi uchun qulay muhit yaratish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan dizayn tamoyillarini tushunish kerak.

Ilmiy tadqiqot markazlari dizayni va arxitekturasining asosiy yo'nalishlaridan biri hamkorlik va axborot oqimini rag'batlantiradigan joylarni yaratish zarurati hisoblanadi. Bundan maqsad tadqiqotchilar o'zaro fikr almashishlari va qulay va xavfsiz muhitda birgalikda ishlashlari mumkin bo'lgan makon yaratishdir. Bundan tashqari, tadqiqotchilar tadqiqot ishlarini osonlashtiradigan ilg'or texnologiyalar va jihozlardan foydalanishlari kerak.

Ilmiy tadqiqot markazlarida texnologik xonalar tarkibini rivojlantirishdan maqsad zamonaviy ilmiy tadqiqotlarning hal qiluvchi tarkibiy qismidir. Shunday qilib, tadqiqot markazlari o'zlarining arxitektura dizayniga eng yangi texnologiyalarni kiritish kerak. Maqsad tadqiqot jarayonini qo'llab-quvvatlovchi va yangi texnologik innovatsiyalarni o'zlashtirishni rag'batlantiradigan muhitni yaratishdir.

1-Rasm. Markazlashtirilgan ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlarning shahar muhitida joylashtirish loyiha sxemasi

Bunday texnologiyalarga dasturiy ta'minot, texnik vositalar va zamonaviy aloqa tizimlari kiradi. Ushbu texnologiyalarning ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlarga kiritilishi ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilishni osonlashtiradi, hamkorlik va qarorlar qabul qilishni tezlashtiradi va samaradorlikni oshiradi. Bunday texnologiyalardan foydalanish ilmiy innovatsiyalarni rag'batlantiradigan muhitni yaratishda muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

Ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlarning fazoviy tuzilishiga bir qator omillar ta'sirini bartaraf etish yo'llarini ko'rib chiqish;

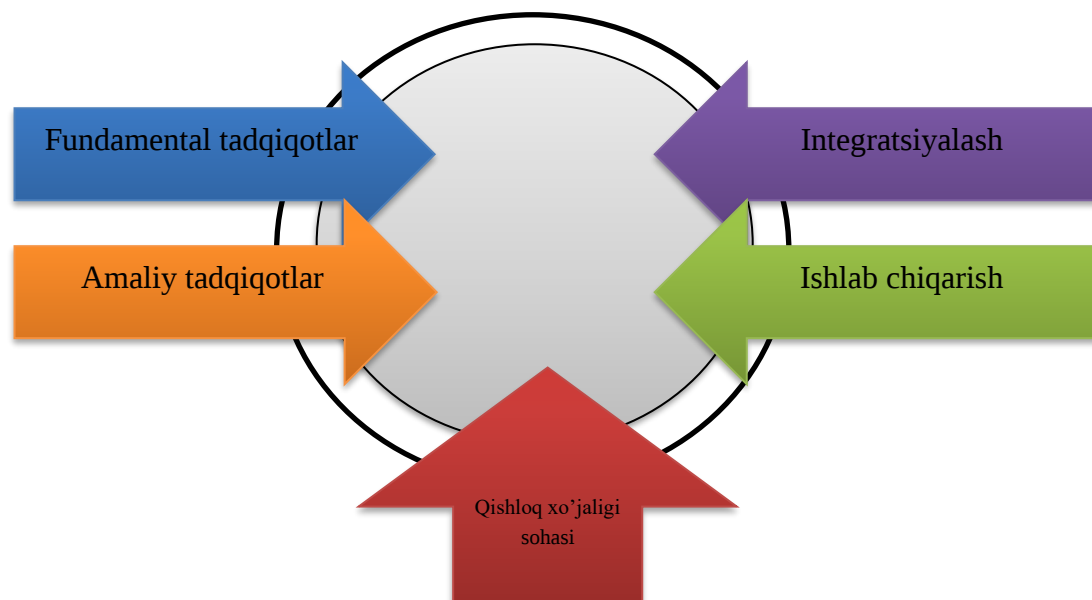
- Geografik joylashuvi (shahar ichida, tashqarida, mahalliy iqlim va boshqalar)
- Ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlarning o'ziga xos xususiyatlari va ko'lamini kengaytirish;

Kosmik dizaynning ilmiy tadqiqotlarga ta'sirini yechimini ko'rib chiqish- ilmiy tadqiqot markazlarini loyihalash ob'ektdagi tadqiqotchilarning mehnat unumdorligiga ta'sir qilishi mumkin. Samarali dizayn tadqiqotchilarning optimal ish muhitini yaratish uchun noyob ehtiyojlarini hisobga olishi kerak. Tadqiqot markazlari asbob-uskunalar, tadqiqot materiallari va hamkorlik vositalari uchun keng joy

E-mail address: editor@centralasianstudies.org

(ISSN: 2660-6844). Hosting by Central Asian Studies. All rights reserved.

ajratishlari kerak. Bundan tashqari, tadqiqot markazlarida ijtimoiy joylashuv va dam olish hududlari uchun yetarli joy bo'lishi kerak. Bu tadqiqotchilarning ruhiy farovonligini oshirishda juda muhim, chunki qulay ish muhiti diqqatni jamlash, intellektni oshirish va samaradorlikni oshirishga yordam beradi.

2-Rasm. Ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlarning innovatsion faoliyatini yo'lga qo'yish grafigi.

Xulosa

Ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlarning ahamiyatini hisobga olgan holda, ilmiy innovatsiyalarni rag'batlantiradigan qulay muhitni loyihalash va yaratish juda muhimdir. Ushbu maqolada ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlarda texnologiyaning roli, arxitektura va dizayn tadqiqotchilarning samaradorligiga qanday ta'sir qilishi mumkinligini o'rganib chiqilgan. Samarali ilmiy tadqiqot va innovatsion markazni yaratishda texnologik taraqqiyot, hamkorlik va maqbul ish sharoitlari o'rtasidagi muvozanatni saqlash juda muhimdir.

Ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlariga yangilik sifatida dehqon xo'jaligi uchun ko'plab tadqiqotlar olib borishlari uchun tumanlar, shaharlar va viloyat markazlarida tashkil etish va bu bilan dehqon xo'jaligida ilmiy tadqiqotlarni har bir tuman va shaharning geografik joylashuvidan, tabiiy iqlim sharoitlari, tuproq unumdorligidan kelib chiqib bundan markazlarni shakllantirishimiz zarur hisoblanadi. Bu markazlar tarixdan, iqtisodiyotdan, ekologiyadan, menejmentdan va boshqa sohalardan mustaqil tadqiqotlar olib borishlari va insoniyat, ilm-fan va texnologiyalar asosida o'zgartirishlar kiritadi.

Dehqon xo'jaligiga bunday ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlar tarixiy ko'nikmalar, global aloqalar va xalqaro darajada samarali ishlab chiqarishga qaratilgan o'zgarishlar, innovatsiyalar va modernizatsiyani o'rganishadi.

Tabiiy resurslardan samarali foydalanish - Ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlar orqali dehqon xo'jaligi uchun tabiiy resurslardan samarali foydalanishni o'rganish, biosistemalarni saqlash, suv va energiyalardan samarali foydalanish, ekologik va boshqa ko'plab tavsiyalarni keltirishlari mumkun bo'ladi.

Ilmiy markazlarda dehqon xo'jaligida biznesni oshirish, menejment va boshqa qo'shimcha texnologiyalarni o'rgatish, xizmat ko'rsatish, ishlab chiqarish va bozorlashtirish texnologiyalari va strategiyalarini rivojlantirishadi.

Oziq-ovqat mahsulotlarining zamonaviy ijtimoiy-texnologik, oziq-ovqat o'simliklarining yangi navlari va turlarini o'ylab topishlari mumkun bo'ladi.

Ilmiy tadqiqot va innovatsion markazlar har qanday sohada tajriba va xarakterga ega bo'lgan mutaxassislar bilan hamkorlik qiladilar, shuningdek, dehqon xo'jaligi tajribasi bilan hamkorlik qiladilar. Bu markazlarning tadqiqotlari uning samarali talablari va dehqon xo'jaligi taraqqiyoti uchun tavsiyalar ko'rsatadilar.

Adabiyotlar ro'yxati

1. Платонов Ю. П., Сергеев К. И., Зосимов Г. И. Проектирование научных комплексов. М. : Стройиздат, 1977. 131 с
2. <http://www.grandars.ru/shkola/geografiya/globalnye-ekologicheskie-problemy.html> (дата обращения: 01.03.2016).